

ՆՈՐԱՎԱՆՔԻ ՕԾՈՒՄԸ

Ապրիլի 18-ին, Կանաչ կիրակիին, ձեռամբ Նորին Սրբություն Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա Կաթողիկոսի, տեղի ունեցավ Նորավանքի Ս. Աստվածածին և Ս. Ստեփանոս Նախավկա եկեղեցիների օծումը, մատուցվեց Ս. Պատարագ:

Նորավանքի վանական համալիրը, որ ժամանակին եղել է Սյունյաց մետրոպոլիտների աթոռանիստը, Օրբելյանների հոգևոր կենտրոնն ու դամբարանավայրը, նաև հայ եկեղեցական ճարտարապետության ամենանշանավոր իրագործումներից է: Վանական համալիրը, որը տեղացիները «Կարմիր վանք» են անվանում, չէր գործում շուրջ մեկ դար: Վանքի Սուրբ Ստեփանոս Նախավկա եկեղեցին պետականորեն վերականգնվել էր 80-ականների սկզբին: Իսկ Ս. Աստվածածին եկեղեցին, անցյալ դարի կեսերին կիսով չափ ավերված լինելով երկրաշարժից, վերականգնվել էր միայն մասնակիորեն: Եվ ահա, Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա Կաթողիկոսի անմիջական հովանավորությամբ, Սյունյաց թեմի առաջնորդ Տ. Աբրահամ եպս. Մկրտչյանի և Տ. Մեսրոպ արքեպս. Աշճյանի գլխավորած 1700-ամյակի գրասենյակի կազմակերպմամբ, կանադահայ բարերարներ տեր և տիկին Տլզրան և Դիանա Հաճեթյանների բարերարությամբ, երկու տարվա ընթացքում, 1996-1998 թթ., իրականացվեց Մոմիկ ճարտարապետի նախագծով կառուցված եկեղեցու ամբողջական վերականգնումը:

Մինչև եկեղեցու օծումը, ապրիլի 16-ին, Վայոց Ձորի մարզկենտրոն Եղեգնաձորում սկսվեց «Նորավանք-99» գիտաժողովը, որի առաջին նիստը վարեց Տ. Մեսրոպ արքեպս. Աշճյանը:

Գիտաժողովին զեկուցումներով հանդես եկան Տ. Շահեն արքեպս. Աճեմյանը, ակադեմիկոս Վարազդատ Հարությունյանը, գիտությունների դոկտորներ, թեկնածուներ, Մատենադարանի և ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի գիտաշխատողներ: Ներկա էին եկեղեցու բարերարները, Սյունյաց թեմի հոգևոր դասը, Եղեգնաձորի մտավորականության ներկայացուցիչներ: Նույն օրը Հայաստանի ազգային պատկերասրահի՝ տեղի մասնաճյուղում բացվեց «Մոմիկ» միության և շրջանի նկարիչների՝ ժամանակակից հայ քրիստոնեական արվեստը ներկայացնող ցուցահանդես, իսկ քաղաքի երկրագիտական թանգարանի սրահում կայացավ Կանադայում հրատարակված «Նորավանք» գրքի շնորհանդեսը: Ապրիլի 17-ին գիտաժողովի աշխատանքներն ամփոփող ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի

տնօրեն Արամ Զալանքարյանն ընդգծեց զեկուցումների գիտական և ողջ ծրագրի կազմակերպչական բարձր մակարդակը:

Ապրիլի 18-ի վաղ առավոտից Եղեգնաձորից, շրջակա քաղաքներից ու գյուղերից, Երևանից, Արցախից ու այլ վայրերից դեպի Նորավանք շարժվեցին հազարավոր ուխտավորներ: Այստեղ՝ ամբողջությամբ վերականգնված Ս. Աստվածածին եկեղեցում մատուցվեց առաջին Ս. Պատարագը: Պատարագիչն էր Կանադայի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Հովնան արքեպս. Տերտերյանը:

Շուտով, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբան հայրերի ուղեկցությամբ, Նորավանք ժամանեց Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա Կաթողիկոսը՝ կատարելու Ս. Աստվածածին և Ս. Ստեփանոս Նախավկա եկեղեցիների օծումը:

Արարողությամբ ներկա էին նաև ՀՀ մշակույթի նախարար Ռուսնդ Շառոյանը, տարածքային կառավարման և օպերատիվ հարցերի նախարար Դավիթ Ջաղդյանը, ՀՀ գլխավոր դատախազ Աղվան Հովսեփյանը, Ս. Աստվածածին եկեղեցու բարերարներ տեր և տիկին Հաճեթյանները, հազարավոր ուխտավորներ Հայաստանից և Սփյուռքից: Նորավանք ուխտի էր եկել նաև ԼՂՀ պատվիրակությունը՝ ԱԺ նախագահ Օլեգ Եսայանի գլխավորությամբ:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ձեռամբ սրբալույս մյուռոնը հեղվեց գավաթի մեջ, որը դարաց դասի երգեցողությամբ հանդիսավորապես տարվեց Ս. Աստվածածին եկեղեցի: Ըարականների ու սաղմոսների երգեցողությամբ Կաթողիկոսական Ընդհանուր Փոխանորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Ներսիսյանը, Տ. Մեսրոպ արքեպս. Աշճյանը, Տ. Պարզև եպս. Մարտիրոսյանը, Տ. Հովնան արքեպս. Տերտերյանը, Տ. Աբրահամ եպս. Մկրտչյանը, Տ. Առաքել եպս. Զարամյանը կատարեցին Ս. Աստվածածին եկեղեցու օծումը, որից հետո բափոռն ուղղվեց դեպի Ս. Ստեփանոս՝ օծելու նաև այս եկեղեցին:

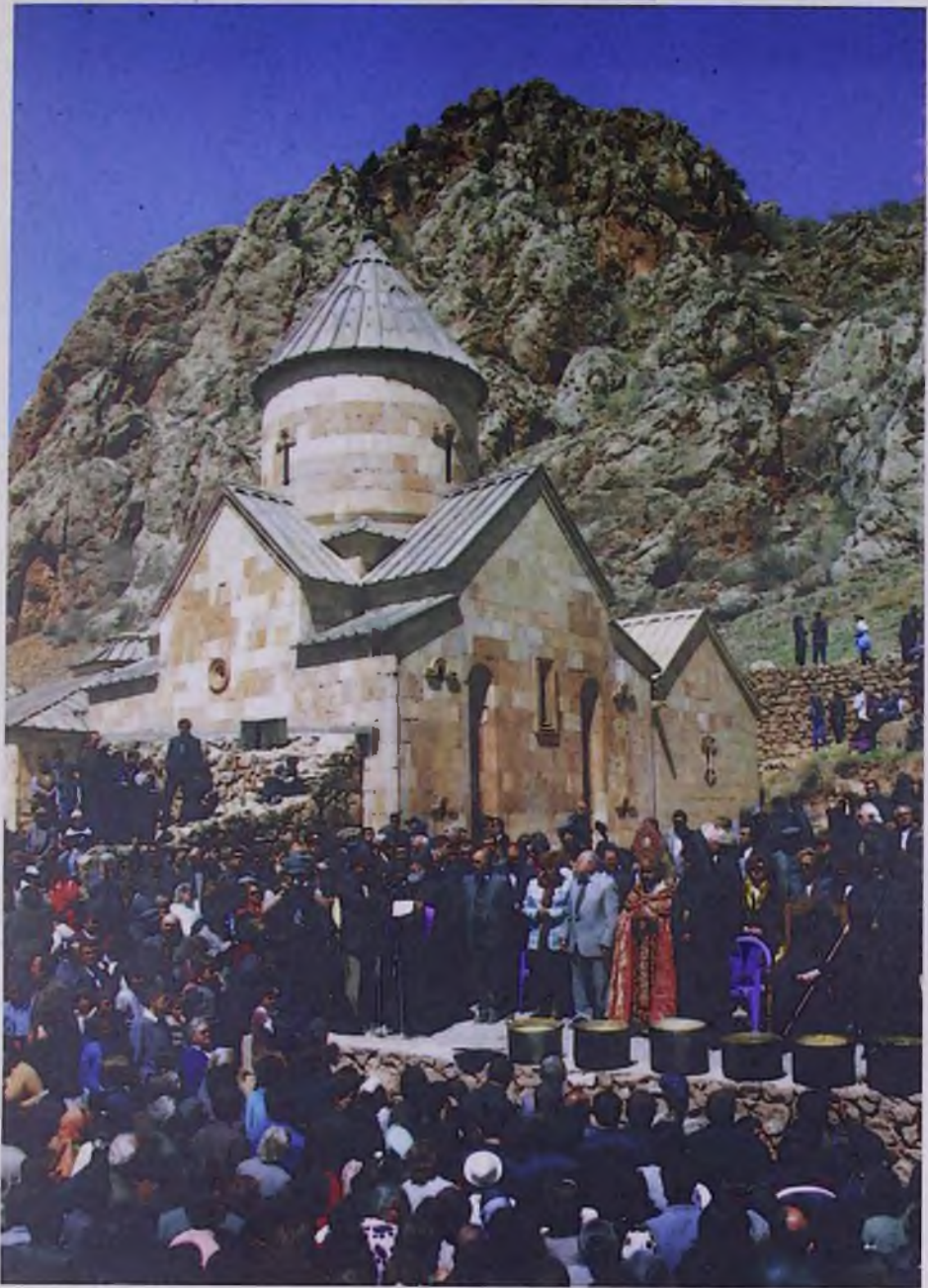
Հավարտ եկեղեցու օծման՝ երախտիքի խոսք ասաց Սյունյաց թեմի առաջնորդ Տ. Աբրահամ եպս. Մկրտչյանը: Եկեղեցու քանալիներից մեկը Սրբազան Հայրը հանդիսավորապես հանձնեց Վեհափառ Հայրապետին, երկրորդը՝ եկեղեցու բարերարներ տեր և տիկին Տիգրան և Դիանա Հաճեթյաններին, իսկ երրորդը կնճա եկեղեցու:

Ծնորհավորանքի խոսքեր ասացին նաև Արցախի թեմի առաջնորդ Տ. Պարզև եպս. Մարտիրոսյանը, Վայոց ձորի մարզպետ Պանդուխտ Մանուկյանը, ԼՂՀ մշակույթի նախարար Արմեն Սարգսյանը:

Ապա Նորավանքի օծման առիթով Վեհափառ Հայրապետի խոսքն ընթերցեց գերշ. Տ. Մեսրոպ արքեպս. Աշճյանը (տես էջ 20):

Ավարտելով խոսքի ընթերցումը՝ Մեսրոպ Սրբազանը Կանաչ կիրակին հռչակեց որպես Նորավանքի ուխտի օր:

Ապա Տ. Արաակ արդ. Տիգրանյանն ընթերցեց Վեհափառ Հայրապետի

ՆՈՐԱԿԱՆՔՆ ԱՅԼԵՎՍ ՄԻԱՅՆ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԳՈՒՇԱՐԶԱՆ ԶԷ

կոնդակը. որով Ս. Աստվածածին եկեղեցու բարերարին շնորհվում է Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու բարձրագույն պարգևը՝ «Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ» շքանշանը:

Հանդիսավոր մասից հետո ներկայացվեց մշակութային ընդարձակ հայտագիր. ելույթ ունեցան մարզի պարային խմբերը, իրենց ստեղծագործությունները ցուցադրեցին տեղացի և Երևանից ժամանած արվեստագետները:

Երևի վեց-յոթ դար Նորավանքի ձորը չէր տեսել այդքան մարդկային բազմություն: Նորավանքի ձորը կյանք էր առել, որովհետև վերաքաջվել էր նրա մարգարիտը՝ Նորավանքը:

Ցանկանք, որ օծումից հետո Նորավանքում շուտով ավարտվեն մահ հարակից շինությունները և, Սյունյաց թեմի առաջնորդ Տ. Աբրահամ եպս. Մկրտչյանի բաղձանքի համաձայն, այն դառնա կանոնավորապես գործող վանք:

ԿԱՐԵՆ ՄԱՅԵՎՈՍՅԱՆ